

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Mynämäen vanhusneuvoston tarkoitus:

Mynämäen kunnan vanhusneuvosto on kunnan ja sen alueella toimivien eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen sekä ikääntyvän väestön yhteistyöelin (Mynämäen kunnan vanhusneuvoston toimintasääntö 1§).

Vanhusneuvoston toimikausi 2019

Vanhusneuvoston toimikaudelle 2019 puheenjohtajaksi valittiin Eila Haapsaari, Mietoisten sotaveteraanit ry ja varapuheenjohtajaksi valittiin Liisa Junttila Mietoisten eläkeliitto

Sihteeriksi valittiin Sirpa Levy, Perusturvakuntayhtymä Akseli ja varasihteeriksi Leena-Maija Virtanen, Perusturvakuntayhtymä Akseli.

Vanhusneuvosto kokoontui vuonna 2019 kuusi kertaa (30.1, 27.3, 22.5, 17.9, 22.10 ja 26.11)

Tilaisuudet ikäihmisille vuonna 2019

Vuoden 2019 aikana järjestettiin kaksi tapahtumaa ikäihmisille.

9.4.2019 Tainiolassa järjestettiin musiikillinen iltapäivä, jossa yhteislaulua Penan poikien johdolla. Mynämäen palosta esitelmöi Juhani Heino. Tilaisuus onnistunut ja sai liikkeelle reilut 80 osallistujaa.

Vanhusten viikon juhla tilaisuus 10.10.2019 Mynämäen seurakuntatalolla. Tilaisuuden aiheena vanhusten viikon teeman mukaisesti Varaudu vanhuuteen –ole aktiivinen. Tilaisuudessa oli kaksi asiantuntijapuheenvuoroa ja musiikillisesta elämyksestä vastasi Leila Pahomow.

- Aktiivisuudella hyvinvointia arkeen, Elina Rannikko Varsinais-Suomen muistiyhdistys ry
- Jokaiselle jotakin. Kulttuuri ja kirjastopalvelut Mynämäessä, Viktoria Kulmala, kulttuuri- ja kirjastopalveluvatsaava.

Lisäksi tilaisuudessa mahdollisuus tutustua arjen turvallisuutta lisääviin välineisiin. Tapahtumassa runsas osallistuja joukko runsas satakunta asiasta kiinnostunutta osallistujaa.

Vanhusneuvoston tapahtumissa on ollut lehdistö paikalle ja Vakka-Suomen sanomissa ollut kaksi artikkelia tilaisuuksista, otsikoilla *"Viihdettä ikäihmisille"* ja *"Pirttiin ei pidä jäädä. Liikuntakyky säilyy vain liikkumalla"*.

Tiedotus

Vanhusneuvoston tapahtumista ilmoitettiin Vakka-Suomen tapahtumapalstalla ja/tai maksullisella ilmoituksella sekä kunnan kotisivujen tapahtumakalenterissa.

Toimintaa vanhusneuvostossa kaudella 2019

Tammikuussa oli Mynämäen vanhusneuvoston ja Varsinais-Suomen muistiyhdistyksen (Turvallisesti kotona – hanke) järjestämä tilaisuus Nousiaisten Moisiokodin Henriikka salissa liittyen paloturvallisuuteen ja paloturvallisuutta edistäviin laitteisiin. Tilaisuuteen oli seitsemän osallistujaa.

Maaliskuussa vanhusneuvostossa käytiin läpi kotiin kuljetettaviin aterioihin liittyvän asiakaskyselyn raportti koskien kotiin kuljetettavia aterioita. Vastausprosentti kyselyyn oli 75 %. Palaute kotiin kuljetettavista aterioista oli pääosin positiivista.

4.6.2019 vanhusneuvosto oli paikalla Perusturvakuntayhtymä Akselin ennaltaehkäisevien palveluiden järjestämällä Seniorimessuilla Mynämäen lukiossa.

Lokakuun kokouksessa tutustuttiin Häävuoren palvelukeskuksen, Tyrnikodin toimintaan. Käyty keskustelua ympärivuorokautisen hoidon päällikön Johanna-Maria Toivosen, vastaavan sairaanhoitajan Jonna Elon ja sairaanhoitaja Miia Kylänpään kanssa olemassa olevien toimintamallien ja –tapojen pohjalta.

Lokakuussa kotihoidon ateriapalvelut olivat kilpailutuksessa. Vanhusneuvoston puheenjohtaja Eila Haapsaari oli paikalla aterioiden maistatustilaisuudessa (16.10.2019). Maisteltavana oli 15 erilaista ateriaa kilpailutuksessa mukana olleilta ateriapalvelun tuottajilta. Tilaisuudessa kommentoitiin sekä pakkauksia ja sisältömerkintöjä että ruuan tuoksua, makua ja soveltuvuutta ikäihmisille.

Koulutukset

Vanhusneuvoston jäsenillä on mahdollisuus osallistua vanhusneuvoston toimintaa tukeviin koulutuksiin tarjonnan mukaan.

Vanhusneuvostot vaikuttajina maakunnassa koulutukseen 5.2.2019 osallistui Eila Haapsaari, Liisa Junttila ja Terttu Kummila. Koulutuksessa nostettiin esiin Sote- ja maakuntauudistukseen liittyviä asioita, joskin Sote-uudistus kaatui koulutuksen jälkeen. Taustajärjestöjen yhteistyö ja verkostoituminen nähtiin merkityksellisenä toimintana. Vanhusneuvosto on demokraattinen kanava, asiantuntija ja laadunvarmistaja.

Vanhusneuvoston koulutus Lehmirannassa 13.11.2019. Osallistujana Terttu Kummila ja Liisa Junttila.

Lausunnot ja kannanotot

Vanhusneuvoston tehtävänä on ottaa kantaa ikäihmisten hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Vuoden 2019 aikana vanhusneuvosto on tehnyt kolme lausuntoa.

- Kannanotto vanhustenhuollon tilanteeseen (liite 1)
- Lausuntopyyntö perusturvakuntayhtymä Akselin palvelutasosuunnitelmasta 2018-2021 (liite 2)
- Lausuntopyyntö Akselin Hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan. Lausunto annettu sähköisesti. Kiinnitetty lausunnossa huomiota mm. liikennejärjestelyihin osallisuuden ja kotona asumisen tukena.

Mynämäessä 3.2.2019

Mynämäen kunnalle vanhustenhoidon tilasta

Viime kuukausien kuluessa on tiedotusvälineissä keskusteltu ja kirjoitettu vilkkaasti vanhustenhoidon tilasta. Esiin on tullut huolestuttavia tietoja tapahtumista hoivakodeissa ja tehostetun palvelun yksiköissä. Ongelmat ovat pääasiassa tulleet esille suurten yksityisten palveluntuottajien laitoksissa (Esperi Care, Attendo ja Mehiläinen), jonkin verran myös julkisen sektorin laitoksissa. Taustalta näyttää ongelmien lähteeksi nousevan hoitajien määrä, laatu ja koulutus, johtaminen ja palveluntilaajan suorittamaksi kuuluva kilpailutus ja valvonta.

Hoitajamitoituksen suositus meillä Suomessa on 0,5 yhtä asukasta kohden. Tämän suhteen täyttämiseksi joissakin laitoksissa on lähdetty jopa rikollisiin käytäntöihin. Hoitajien työlisteriin on kirjattu olemattomia hoitajia, sairauslomasijaisia ei ole palkattu tai sijaiset tekevät vain vajaita 4-6 tunnin vuoroja. Hoitajille on teetetty avustavalle henkilöstölle kuuluvia tehtäviä kuten keittiötyöt, siivous, pyykinpesu, saunotus, tämä tietysti vähentää hoitotyöhön käytettävää aikaa merkittävästi. Johtajien ja esimiesten työaika on kirjattu hoitotyöhön, vaikka suuri osa ajasta kuluu hallintoon.

Avainsana tilanteen korjaamisessa on valvonta. Palveluntilaajan eli kunnan tulee valvoa, että se saa sitä palvelua ja sen laatuista palvelua, mistä on palveluntuottajan kanssa sovittu. Hyvin usein valvonta on perustunut omavalvontaan, eli palveluntuottaja itse valvoo, että se toimii sopimusten mukaan. Esiin tulleiden tietojen perusteella tämä tuntuu kuitenkin olevan kovin epäluotettava menetelmä. On todennäköistä, ettei esimies tai johtaja valvontaraporteissaan kovin helposti tuo esille yritykselleen negatiivisia asioita. Olisi tärkeää kuunnella herkällä korvalla henkilökunnalta, asiakkailta ja omaisilta tulevaa palautetta ja yllätyskäynnit laitoksessa saattaisivat tuoda esille oleellisia havaintoja asiantilasta.

Vanhusneuvoston kokouksessa 30.1.2019 keskusteltiin tästä ajankohtaisesta aiheesta. Heräsi kysymys, miten mahtaa olla asianlaita meidän kunnassamme, Mynämäessä tai koko Akselin alueella. Saavatko vanhuksemme sellaista hoitoa ja hoivaa, mitä heille on ostettu. Toimiiko valvonta riittävän tehokkaasti, että saamme rahoillemme oikean vastineen.

Mynämäen vanhusneuvoston puolesta

Kari Jokila

Liite 2

Mynämäen vanhusneuvoston lausunto Perusturvakuntayhtymä Akselin palvelutasosuunnitelmasta vuosille 2019–2021 (luonnos).

Vanhusneuvoston jäsenten huomioita, kysymyksiä liittyen luonnokseen

- Akselikuntien erityispiirteenä on kuntien vanhusvoittoinen ikärakenne. Mynämäellä 65 vuotta täyttäneiden osuus oli suurin vuonna 2018, 25,7 %.
- Miten saattohoito/palliatiivinen hoito on Akselissa toteutettu? Millainen toimintamalli tällä hetkellä saattohoidossa on? Erityisesti pyydämme kiinnittämään huomiota toiminnan kehittämisessä saattohoidon laatuun, kivunhoitoon ja omaisten huomioimiseen. Hyvälle saattohoidolle tulee luoda toimintamalli, riittävät puitteet ja osaava henkilökunta koulutusta lisäämällä. Saattohoidossa merkityksellistä turvallisuuden tunteen luominen ja luottamus siihen, että apua on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina (24/7). Saattohoitoa kehitettäessä tulee huomioida Karinakodin toiminnan päättyminen ja sen korvaaminen muulla toiminnalla.
- Asiakkaiden osallistaminen palveluiden suunnittelemiseen koetaan hyväksi, asiakasraati-toiminnan kehittäminen
- Onko ympärivuorokautisen hoidon asukkaiden henkilökohtaiseen hoivaan liittyvien tarvikkeiden kuten hygieniahoidotuotteiden (pesuvoiteet ym.) hankinta kilpailutettu? Nyt pääosin tuotteet hankittu Mynämäen apteekista, mikä voi lisätä asiakkaan kustannuksia.

Mynämäen vanhusneuvosto on aikaisemmassa kokouksessaan 6.11.2018 antanut lausunnon suunnitelmaan liittyen, mikä tukee ajatuksiamme tätä lausuntoa tehdessä.

22.5.2019

Mynämäen vanhusneuvosto